

Wewnętrzny regulamin dydaktyczny
dot. studiów stacjonarnych i niestacjonarnych:
jednolite studia magisterskie oraz studia I i II stopnia
na Wydziale Lekarskim CM UMK
obowiązujący od roku akademickiego 2018/2019
(niniejszy regulamin jest stosowany wraz z Regulaminem Studiów
UMK w Toruniu z dnia 28 kwietnia 2015 r.)

A. Dane ogólne dotyczące jednostki dydaktycznej i realizowanego przedmiotu:

- 1) Nazwa jednostki dydaktycznej: **Katedra Farmakologii i Terapii**
- 2) Kierownik zespołu dydaktycznego: **dr n. med. Marek Krzyżanowski**
- 3) Osoba odpowiedzialna za dydaktykę: **dr hab. n. med. Michał Wiciński**
- 4) Skład zespołu dydaktycznego (wraz ze zdjęciami):

Rząd 1 od lewej strony:	Rząd 2 od lewej strony:	Rząd 3 od lewej strony:
dr hab. n. med. Michał Wiciński – Kierownik Katedry dr n. med. Wioleta Stolarek dr n. med. Marek Krzyżanowski dr n. med. Ewa Obońska	dr n. med. Bartosz Malinowski lek. Mateusz Ozorowski lek. Karolina Długi lek. Monika Szambelan	lek. Grzegorz Liczner lek. Sebastian Rewerski lek. Monika Sypniewska lek. Aleksander Marciniak
Rząd 4 od lewej strony:	Rząd 5 od lewej strony:	
lek. Dawid Adamkiewicz lek. Paweł Szyperski lek. Anna Domanowska lek. Grzegorz Chojnacki	lek. Mateusz Szostak	

5) Nazwa przedmiotu: **Farmakologia kliniczna**

6) rok studiów: **V – semestr IX/X**

7) Dyżury nauczycieli akademickich:

Aktualny harmonogram dyżurów nauczycieli akademickich znajduje się na tablicy informacyjnej w Katedrze Farmakologii i Terapii.

B. Forma realizowania przedmiotu:

1) Rodzaj zajęć dydaktycznych:

a) wykłady: (podać liczbę godzin) – **X**

- b) seminaria: (podać liczbę godzin) – **10**
- c) ćwiczenia: (podać liczbę godzin) – **10**
- 2) Zajęcia dydaktyczne są realizowane w oparciu o efekty kształcenia zaprojektowane dla przedmiotu oraz zgodnie z tematyką zawartą w sylabusie i rozkładzie zajęć ustalonym przez Kierownika jednostki.
  - 3) Zajęcia dydaktyczne w formie wykładu prowadzi nauczyciel z tytułem naukowym profesora lub ze stopniem naukowym doktora habilitowanego posiadający dorobek naukowy związany z wykładanym przedmiotem; wykład może być prowadzony przez nauczyciela akademickiego ze stopniem doktora.
  - 4) Uczestnictwo w zajęciach dydaktycznych jest obowiązkowe: obecność studenta na ~~wykładach~~, ćwiczeniach i seminariach jest kontrolowana; sprawdzianem obecności na wykładach są ich treści zawarte w zaliczeniu ~~lub egzaminie z przedmiotu~~.
  - 5) Studenci są zobowiązani do punktualnego stawiania się na zajęcia z odpowiednim przygotowaniem teoretycznym. Spóźnienia przekraczające 15 minut mogą być traktowane jako nieobecność.
  - 6) Niezrealizowane zajęcia dydaktyczne z powodu godzin rektorskich nie podlegają odrabianiu, ale przypisane im efekty kształcenia do realizacji obowiązują przy ich weryfikacji na kolokwium ~~i egzaminie~~.
  - 7) Na ćwiczenia i seminaria student zobowiązany jest być przygotowanym merytorycznie z zakresu bieżących zagadnień przewidzianych w rozkładzie zajęć dydaktycznych oraz sylabusie, co nauczyciel akademicki weryfikuje w sposób systematyczny. Metody weryfikacji efektów kształcenia z zakresu wiedzy, umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych omawia prowadzący na pierwszych zajęciach podając w sposób szczególny ich sposoby oraz kryteria.
  - 8) Na pierwszych zajęciach Studenci zapoznają się z organizacją zajęć, w tym również z terminami konsultacji z prowadzącym, regulaminem dydaktycznym, zasadami BHP oraz warunkami uzyskania zaliczenia przedmiotu. Zaznajomienie się z obowiązującymi przepisami BHP Student potwierdza własnoręcznym podpisem.
  - 9) Naruszanie przepisów BHP może spowodować niedopuszczenie lub wykluczenie z zajęć dydaktycznych.
  - 10) Student ma prawo do prowadzenia dyskusji odnośnie poruszanych problemów w trakcie prowadzonych zajęć dydaktycznych i podczas konsultacji.
  - 11) Student powinien okazywać szacunek wobec nauczycieli i innych pracowników Uczelni oraz kolegów i pacjentów, w tym również poprzez odpowiedni do okoliczności strój i godne

zachowanie. Zasady zachowania w czasie zajęć klinicznych z pacjentem określa Kodeks Etyki studenta Wydziału Lekarskiego CM UMK.

C. Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

- 1) Obecność, która jest obowiązkowa, na wszystkich ~~wykładach~~ i ćwiczeniach oraz seminariach.
- 2) Uzyskanie zaliczeń pozytywnych – zgodnie z systemem weryfikacji efektów kształcenia – ze sprawdzianów/kolokwium pisemnych lub ustnych oraz praktycznych, prac. Na podstawie kolokwium końcowego (forma pisemna lub ustna).
- 3) Pozytywny wynik zaliczenia końcowego ~~lub egzaminu~~.
- 4) Na ćwiczenia/seminaria student zobowiązany jest być przygotowanym merytorycznie z zakresu bieżących zagadnień przewidzianych w rozkładzie zajęć dydaktycznych oraz sylabusie, co nauczyciel akademicki weryfikuje w sposób systematyczny. Metody weryfikacji efektów kształcenia z zakresu wiedzy, umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych omawia prowadzący na pierwszych zajęciach podając szczegółowe ich sposoby oraz kryteria.

D. Forma i warunki zaliczenia końcowego przedmiotu:

- 1) Warunkiem dopuszczenia studenta do ~~egzaminu~~ ~~lub~~ kolokwium końcowego jest uprzednie zaliczenie zajęć obowiązkowych w postaci oceny formułującej (osiągnięcie właściwych efektów kształcenia przypisanych do przedmiotu).
- 2) Termin ~~egzaminu~~ ~~lub~~ kolokwium końcowego jest podawany do wiadomości studenta, co najmniej dwa tygodnie przed danym terminem.
- 3) Zakres zagadnień obowiązujących do kolokwium końcowego lub egzaminu jest zgodny z efektami kształcenia i treściami zawartymi w sylabusie, które są realizowane podczas zajęć dydaktycznych oraz rekomendowanym piśminnictwem.
- 4) Studenci przystępujący do zaliczenia muszą okazać dokument potwierdzający ich tożsamość.
- 5) ~~Egzamin~~ ~~lub~~ kolokwium końcowe stanowi sprawdzian teoretyczny oraz praktyczny.

Punkt 6 należy uszczegółwić o wybrane dane obowiązujące na danym przedmiocie:

- Sprawdzian ustny – pytania otwarte obejmujące cały materiał zrealizowany na ćwiczeniach i wykładach,

lub

- Sprawdzian pisemny – pytania otwarte obejmujące cały materiał zrealizowany na ćwiczeniach i wykładach.

- 6) Wyniki kolokwium końcowego lub egzaminu są ogłaszane najpóźniej w ciągu pięciu dni od przeprowadzonej danej weryfikacji efektów kształcenia.
- 7) ~~Egzamin~~ lub kolokwium końcowe teoretyczne jest przeprowadzane w sposób zapewniający anonimowość studenta, także dla egzaminatora. Odtajnienie danych osobowych studentów odbywa się po ogłoszeniu wyników wg numerów kodowych studentów, w obecności wybranego Studenta.
- 8) ~~Egzamin~~ lub kolokwium końcowe praktyczne stanowi 10%.
- 9) Wyniki ~~egzaminu~~ lub kolokwium końcowego praktycznego w postaci punktowej wraz ze szczegółowym opisem kryteriów oraz zasadności przyznawania punktów – są dokumentowane w protokole weryfikacji efektów kształcenia.
- 10) Każda część kolokwium końcowego ~~lub egzaminu~~ – praktyczna i teoretyczna jest punktowana i o końcowej ocenie decyduje liczba punktów według odpowiednio dobranych zasad weryfikacji efektów kształcenia. Część praktyczna 10%, część teoretyczna 90%.
- 11) Przeliczenia procentowe poprawnych odpowiedzi w części teoretycznej oraz punktów uzyskanych w części praktycznej – na skalę ocen przedstawiają się następująco

Oceny są wystawiane według liczby uzyskanych punktów zgodnie z poniższą tabelą:

% uzyskanych punktów	ocena
92-100	bdb (5)
84-91	db+ (4+)
76-83	db (4)
68-75	dst+ (3+)
56-67	dst (3)
0-55	ndst (2)

Minimalny próg procentowy dla uzyskania oceny dostatecznej wynosi 56%.

Powyższe jednolite kryteria powinny obowiązywać na wszystkich zaliczeniach końcowych i egzaminach, w tym również poprawkowych. Na kolokwiach i egzaminach poprawkowych

nie należy zaostrzać kryteriów, np. redukując liczbę punktów możliwych do otrzymania za poprawnie udzielone odpowiedzi.

- 12) W ciągu 3 dni od ogłoszenia wyników, Student – w obecności nauczyciela akademickiego – ma prawo wglądu do swej pracy, karty odpowiedzi oraz protokołu z części praktycznej egzaminu lub kolkwium. Klucz odpowiedzi powinien wskazywać jednoznaczne kryteria.
- 13) ~~Studenci ze średnią ocen co najmniej 4,5 ze wszystkich sprawdzianów cząstkowych mogą, za zgodą Kierownika Jednostki być premiiowani dodatkowymi przywilejami, takimi jak np. terminem zerowym egzaminu, zwolnieniem z egzaminu, podniesieniem oceny z egzaminu.~~(zapis ten uszczegółowia koordynator przedmiotu)
- 14) Po zakończeniu teoretycznego egzaminu lub kolkwiumo, student ma prawo w ciągu 24 godzin, wnieść pisemne zastrzeżenie, co do poprawności merytorycznej pytań lub błędów drukarskich (tu koordynator przedmiotu wskazuje, jaką droga dostaczcyc te zastrzeżenia). Zgłoszone zastrzeżenia zostaną zweryfikowane przed ogłoszeniem wyników. Przy uznaniu zgłoszonego zastrzeżenia, zastrzeżone pytania będą pomijane, co obniży liczbę możliwych do uzyskania punktów.
- 15) ~~Egzamin~~ lub kolokwium końcowe jest podsumowującym sposobem weryfikacji efektów kształcenia i stanowi o końcowym zaliczeniu. W przypadku uzyskania negatywnej oceny – można przystąpić do poprawy, która jest identyczną metodą weryfikacji efektów kształcenia, jak w pierwszym terminie.
- 16) Student ma prawo przystąpić do poprawy - ~~egzaminu~~ lub kolokwium końcowego nawet, gdy uzyska ocenę pozytywną – składając do Kierownika jednostki wniosek, argumentując je stosownym wyjaśnieniem. Kierownik jednostki, gdy uzna wniosek Studenta za zasadny, może wyznaczyć dodatkowy termin egzaminu lub kolokwium końcowego, przy czym uzyskanie oceny w drugim terminie jest wiążące i stanowi ostateczny wynik (!) weryfikacji efektów kształcenia.
- 17) Student, który nie zdał ~~egzaminu~~ lub kolokwium końcowego w pierwszym lub poprawkowym terminie nie uzyskuje zaliczenia przedmiotu. Na wniosek Studenta w uzasadnionych przypadkach Dziekan może wyznaczyć tak zwane zaliczenie komisyjne.
- 18) Podczas ~~egzaminu~~ lub kolokwium końcowego zabrania się korzystania z jakichkolwiek pomocy naukowych oraz urządzeń umożliwiających wizualną rejestrację karty egzaminacyjnej/kolokwium lub porozumiewanie się z innymi osobami na odległość. Zachowanie Studenta wskazujące na posiadanie pomocy lub urządzeń o których mowa powyżej, albo stwierdzenie takich urządzeń będzie skutkowało automatycznym uzyskaniem oceny niedostatecznej na egzaminie / zaliczeniu i może powodować

skierowanie sprawy do Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów.

- 19) Niezgłoszenie się na kolokwium końcowe w ustalonym terminie bez usprawiedliwienia podlega takim samym regulacjom jak zapisom Regulaminu Studiów (rozdział VIII, § 36 pkt 6).
- 20) Na wniosek studenta, który nie przystąpił do egzaminu w ustalonym terminie, Dziekan może w uzgodnieniu z egzaminatorem wyznaczyć dodatkowy termin, jeżeli student uprawdopodobni, że nieprzystąpienie przez niego do egzaminu lub kolokwium nastąpiło bez jego winy, który traktuje się jako składany w pierwszym terminie. Wniosek o wyznaczenie dodatkowego terminu należy złożyć w ciągu 7 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia terminu.
- 21) Niezgłoszenie się na egzamin podlega zapisom Regulaminu Studiów (rozdział VIII, § 36 pkt. 6).
- ~~22) W przypadku przedmiotów zdawanych na Lekarskim Egzaminie Końcowym LEK (choroby wewnętrzne, pediatria, chirurgia, ginekologia i położnictwo, psychiatria, medycyna rodzinna, medycyna ratunkowa, anestezjologia i intensywne terapie, bioetyka i prawo medyczne, orzecznictwo lekarskie i zdrowie publiczne), co najmniej 50% pytań części teoretycznej powinna pochodzić z puli dotychczasowych pytań LEK. (pytania te są dostępne na stronie CEM lub w publikacjach książkowych np. LEP o/LEK)~~

E. Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych lub zajęć niezaliczonych z innych powodów

- 1) Niedozwolone jest opuszczenie zajęć, także w ich trakcie, z przyczyn nieusprawiedliwionych, toteż nieusprawiedliwiona nieobecność na zajęciach dydaktycznych uniemożliwia zaliczenie bloku tematycznego powiązanego z przypisanymi do niego efektami kształcenia.
- 2) Nieobecność na zajęciach dydaktycznych należy usprawiedliwić w terminie nie dłuższym niż 7 dni lub bezpośrednio po ustąpieniu jej przyczyny. Niespełnienie danego warunku skutkować będzie brakiem zaliczenia danych zajęć i wpłynie na brak zaliczenia przedmiotu.
- 3) Nieobecność z przyczyn zdrowotnych wymaga zaświadczenia lekarskiego, a w przypadkach losowych (jak na przykład pogrzeb) udokumentowanego stosownego potwierdzenia.
- 4) Usprawiedliwiona nieobecność na ćwiczeniach jest traktowana jako ćwiczenie niezaliczone, co nie zwalnia studenta od zaliczenia materiału i realizacji efektów kształcenia w czasie możliwie najkrótszym.

- 5) Usprawiedliwienia dokonuje nauczyciel akademicki prowadzący dane zajęcia, u którego student zobowiązany jest złożyć podczas dyżuru dydaktycznego kopię zwolnienia lekarskiego podając oryginał do wglądu.
- 6) Sposób i formę wyrównania zaległości:
  - w przypadku ćwiczeń – sposób wyrównywania zaległości stanowi uczestnictwo w dodatkowych zajęciach weryfikujących odpowiednie efekty kształcenia, szczególnie z zakresu umiejętności praktycznych,
  - w przypadku wykładów lub seminariów – sposób wyrównywania zaległości stanowi sprawdzian weryfikujący odpowiednie efekty kształcenia, szczególnie z zakresu wiedzy.

F. Zalecane piśmiennictwo:

- 1) Podręczniki wiodące (1 podręcznik): *(proszę wpisać)*
Mutschler E., Geisslinger G., Kroemer HK., Ruth P., Schafer-Korting M.; Mutschler FARMAKOLOGIA I TOKSYKOLOGIA. Wydawnictwo MedPharm Polska, Wrocław, 2016
- 2) Podręczniki uzupełniające (2, 3 pozycje):
Korbut R., FARMAKOLOGIA, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2009

G. Ogólne i szczegółowe przepisy BHP wymagane podczas realizacji procesu dydaktycznego w jednostce.

- 1) Studenci przed przystąpieniem do zajęć mają obowiązek pozostawiać odzież wierzchnią w szatni oraz bezwzględnie wyłączyć telefony komórkowe.
- 2) Studentów zobowiązuje się do posiadania i zakładania stroju ochronnego, wynikającego ze specyfiki danej jednostki (~~np.: czysty fartuch ochronny, rękawiczki lateksowe, czepki, zmienne antypoślizgowe obuwie~~) i zaopatrzenie się w drobny sprzęt medyczny (~~np.: stetoskop, penseta, młotek neurologiczny itp.~~).
- 3) Podczas zajęć dydaktycznych obowiązuje bezwzględne przestrzeganie czystości, zakaz spożywania pokarmów, palenia tytoniu, pozostawania pod wpływem alkoholu lub substancji odurzających i używania ognia. Student nie stosujący się do tych zaleceń zostanie relegowany z zajęć.
- 4) Na zajęciach dydaktycznych zabrania się wykonywania zdjęć i/lub nagrywania zajęć dydaktycznych bez zgody wykładowcy przy użyciu aparatów fotograficznych, telefonów komórkowych, smartfonów, tabletów i jakiegokolwiek innego sprzętu elektronicznego

wyposażonego w aparat fotograficzny i/lub kamerę. Obowiązuje również zakaz używania urządzeń rejestrujących wyłącznie dźwięk (np. dyktafonów).

- 5) Odpowiedzialność finansową za szkody materialne spowodowane postępowaniem niezgodnym z przepisami BHP i P/POŻ ponosi student.
- 6) Postuluje się, aby w miarę możliwości udostępniać studentom wykorzystywane podczas zajęć prezentacje multimedialne (szczególnie te, które zawierają dużą liczbę danych, trudnych do zanotowania w czasie prezentacji) – i jeżeli nie są objęte prawem autorskim.
- 7) W czasie zajęć studentowi bez wiedzy asystenta nie wolno opuszczać miejsca wyznaczonego rozkładem zajęć dydaktycznych. W przypadku jakichkolwiek zagrożeń lub wypadków w trakcie zajęć, student zobowiązany jest poinformować osobę prowadzącą.

H. Sposób upublicznia informacji w jednostce

1. Wszystkie informacje organizacyjne dotyczące procesu kształcenia w zakresie przedmiotu **Farmakologia kliniczna** są umieszczane na stronie internetowej Uczelni w linku jednostki oraz w gablotach jednostki.
2. Ze względu na bezpieczeństwo internetowe – korespondencja ze studentami odbywa się poprzez adresy mailowe utworzone na serwerze Uczelni – czyli nauczyciele akademicy używają adresów służbowych (@cm.umk.pl), natomiast studenci adresy zawierające numery indeksów (@stud.umk.pl).

I. Informacja o kole naukowym (opiekun, charakterystyka koła – liczba członków, tematyka badawcza, formy zajęć, czas i miejsce spotkań, ewentualnie dotychczasowe osiągnięcia)

Bydgoszcz, dnia 30.08.2018 r.

.....
Podpis Kierownika Dydaktycznego

.....
Rada Samorządu Studenckiego
Wydziału Lekarskiego

.....
Dziekan Wydziału Lekarskiego